

CHUO CHA BIBLIA MOROGORO
CHUO CHA BIBLIA MOROGORO

Mapitio ya utafiti wa ufafanuzi

Mathayo 8:23-27

23 Kisha Yesu akapanda mashua na wanafunzi wake wakamfuata. 24 Ghafla, dhoruba kali ikatokea ziwani, hata mawimbi yakaipiga mashua. Lakini Yesu alikuwa amelala. 25 Wanafunzi wake wakaenda, wakamwamsha, wakisema, “Bwana, tuokoe! Tutazama!”

26 Akajibu, Enyi wenye imani haba, mbona mnaogopa hivi? Kisha akaamka, akazikemea zile pepo na mawimbi, kukawa shwari kabisa.

27 Watu hao wakashangaa na kuuliza, “Huyu ni mtu wa namna gani? Hata pepo na mawimbi vinamtii!”

Marko 7:31-37

31 Kisha Yesu akaondoka karibu na Tiro , akapitia Sidoni, mpaka Bahari ya Galilaya na mpaka eneo la Dekapoli. 32 Huko watu fulani wakamletea mtu kiziwi na asiyeweza kusema vizuri, wakamsihi Yesu aweke mkono wake juu yake.

33 Baada ya kumpeleka kando, mbali na umati wa watu, Yesu akatia vidole vyake masikioni mwa huyo mtu. Kisha akatema mate na kugusa ulimi wa mtu huyo. 34 Akatazama juu mbinguni, akaugua sana, akamwambia, Efatha ! (ambayo ina maana "Funguka!"). 35 Ndipo masikio ya mtu huyo yakafunguliwa, ulimi wake ukalegea, akaanza kusema waziwazi.

36 Yesu akawaamuru wasimwambie mtu yeyote. Lakini kadiri alivyozidi kufanya hivyo ndivyo walivyozidi kuongea juu yake. 37 Watu walishangaa sana. "Amefanya kila kitu vizuri," walisema. "Hata huwafanya viziwi wasikie na mabubu kusema."

Luka 17:11-19

11 Sasa alipokuwa akienda Yerusalemu, Yesu alipitia mpaka kati ya Samaria na Galilaya. 12 Alipokuwa akiingia katika kijiji kimoja, watu kumi wenye ukoma walikutana naye. Wakasimama kwa mbali 13 wakasema kwa sauti kubwa, "Yesu, Bwana, utuhurumie!"

14 Alipowaona, akasema, "Nendeni mkajionyeshe kwa makuhani. Na walipokuwa wakienda, walitakaswa.

15 Mmoja wao alipoona kwamba ameponywa, alirudi akimsifu Mungu kwa sauti kuu. 16 Akajitupa miguuni pa Yesu na kumshukuru, naye alikuwa Msamaria.

17 Yesu akauliza, "Je, hawakutakaswa wote kumi? Wale wengine tisa wako wapi? 18 Je, hakuna aliyerudi kumtukuza Mungu isipokuwa huyu mgeni?" 19 Ndipo akamwambia, Ondoka, uende; imani yako imekuponya."

Yohana 12:12-16

12 Siku iliyofuata umati mkubwa uliokuja kwa ajili ya sherehe ukasikia kwamba Yesu alikuwa njiani kwenda Yerusalemu.

13 Wakachukua matawi ya mitende wakatoka kwenda kumlaki, wakipiga kelele, “Hosana! Amebarikiwa yeye ajaye kwa jina la Bwana! Amebarikiwa mfalme wa Israeli!” [Zaburi 118:25-26]

14 Yesu akamkuta mwana-punda akampanda, kama ilivyoandikwa: 15 “Usiogope, Binti Sayuni; tazama, mfalme wako anakuja, amepanda mwana-punda. [Zekaria 9:9]

16 Hapo kwanza wanafunzi wake hawakuelewa haya yote. Ni baada tu ya Yesu kutukuzwa ndipo walitambua kwamba mambo hayo yalikuwa yameandikwa juu yake na kwamba mambo hayo yalikuwa yamefanywa kwake.

CHUO CHA BIBLIA MOROGORO
CHUO CHA BIBLIA MOROGORO

Muhtasari wa Marko

'Mara moja'

- 'Na **alipokuwa** akipanda kutoka majini, aliona mbingu zimepasuka na Roho akishuka kama njiwa juu yake.' 1:10
- **Mara** Roho akamfukuza mpaka nyikani.' 1:12
- 'Na **mara** wakaziacha nyavu zao, wakamfuata.' 1:18
- 'Mimi **mara moja** akawaita; wakamwacha baba yao Zebedayo katika mashua pamoja na wafanyakazi, wakamfuata. 1:20
- 'Wakaenda Kapernaumu; na **mara** ilipofika sabato aliingia katika sinagogi, akafundisha. 1:21 (imebadilishwa)
- **Wakati huo** palikuwa na mtu katika sinagogi lao mtu mwenye pepo mchafu' 1:23
- nk.!

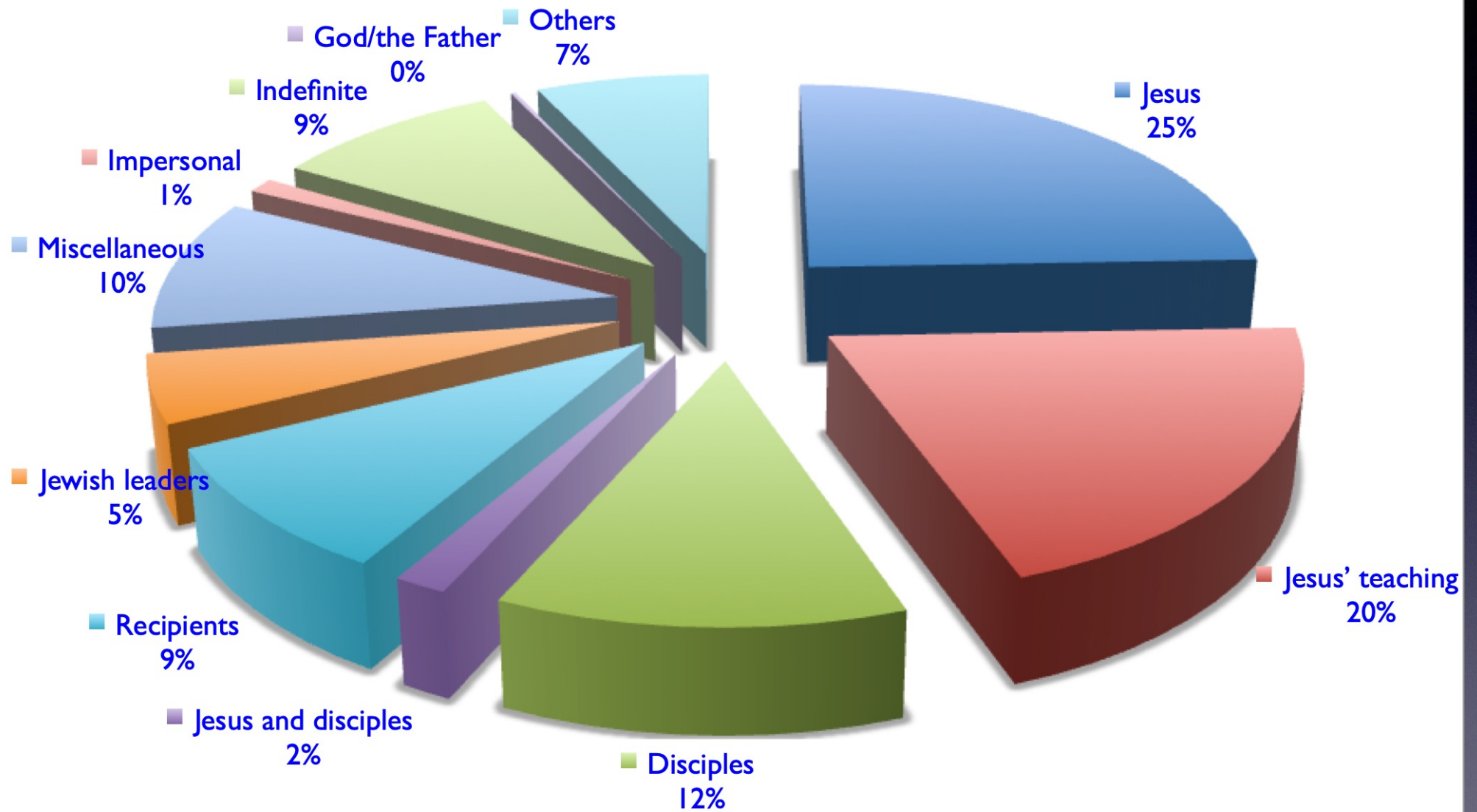

Yote ni kuhusu Yesu

- Injili kama wasifu wa zamani (Burridge, Bond)
- vipengele vya ufunguzi I:I
  - 'Mwanzo wa Injili ya Yesu Kristo, Mwana wa Mungu.'
- Yesu mhusika anatawala tendo

Verb subjects in Mark (Burridge's analysis)

Yote ni kuhusu Yesu

- Injili kama wasifu wa zamani (Burridge, Bond)
- vipengele vya ufunguzi I:I
- mhusika hutawala kitendo
- vipengele vya nje huongeza mkazo kwenye somo
  - muundo na mtindo

Muundo wa Mark (Burridge)

Sura	Aya	Mada	Umri wa kazi
1:1-13	13	Maandalizi na mwanzo	2.0%
1:14–3:6	66	Huduma katika Galilaya	9.9%
3:7–6:6	119	Wito wa wanafunzi na huduma	17.9%
6:7–8:26	113	Misheni na upofu wa wanafunzi	17.0%
8:27–10:52	113	Safari ya kwenda Yerusalemu	17.0%
11–13	114	Huduma katika Yerusalemu	17.1%
14–16:8	127	Karamu ya Mwisho, Mateso na Ufufuo	19.1%
	665		

Galilaya hadi Yerusalemu

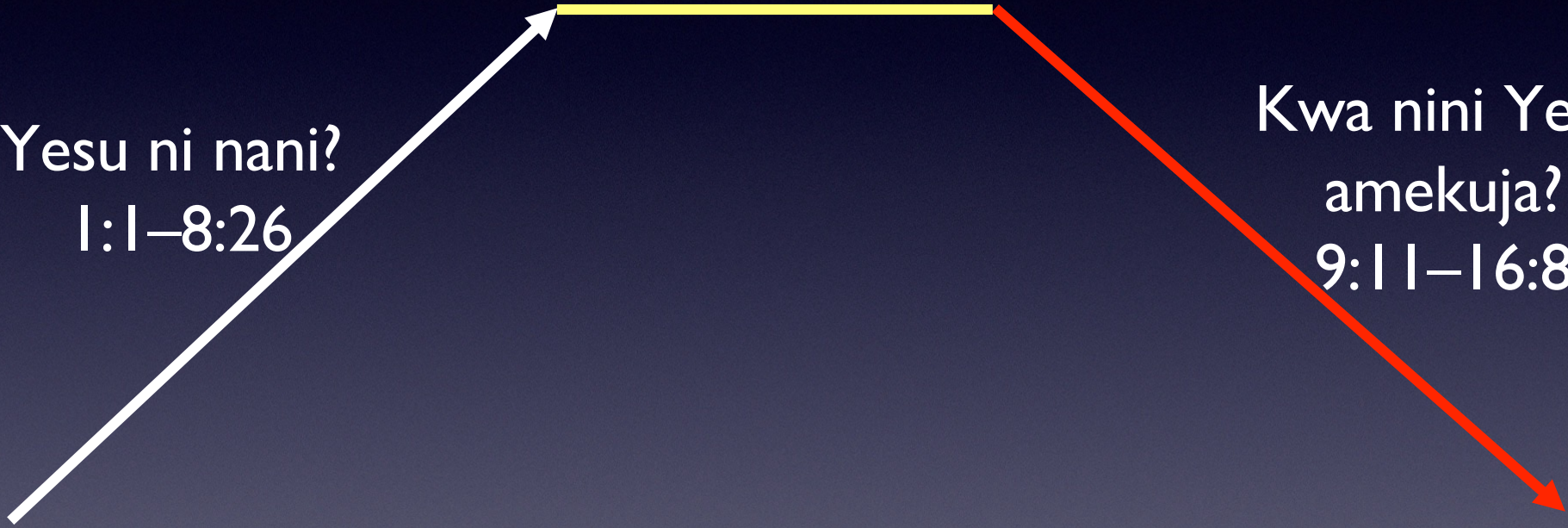
- 10:1 'Akaondoka mahali hapo [=Kapernaumu, 9:33] akaenda mipaka ya Uyahudi, na ng'ambo ya Yordani.'
- 10:32 'Walikuwa njiani wakipanda kwenda Yerusalemu, na Yesu alikuwa akiwatangulia.'
- 10:46 Wakafika Yeriko.
- 11:11 "Kisha [Yesu] akaingia Yerusalemu, akaingia hekaluni."

Utambulisho na
utume wa Yesu
vinafunuliwa
8:27–9:10

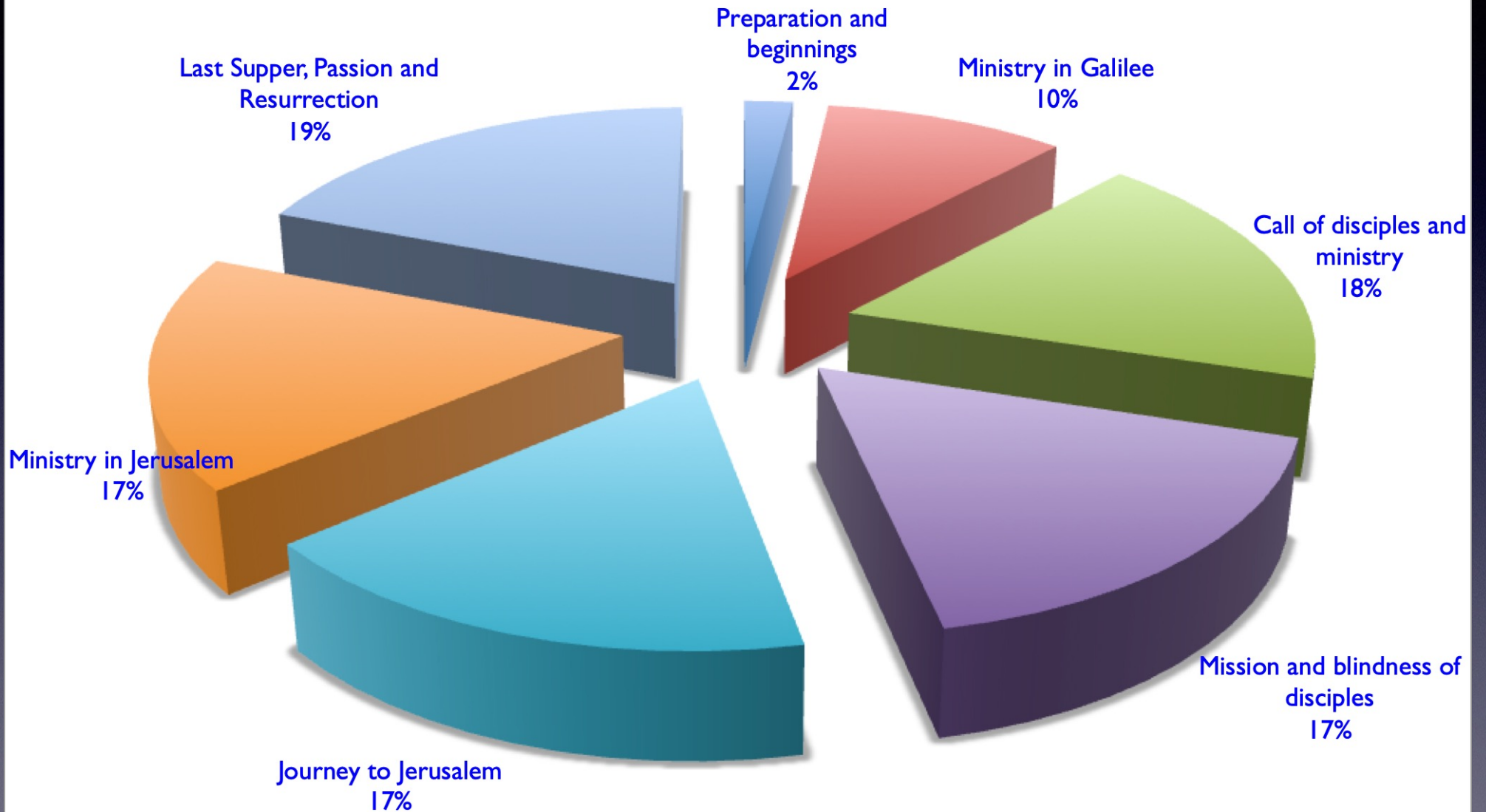
Yesu ni nani?
1:1–8:26

Kwa nini Yesu
amekuja?
9:11–16:8

Content analysis of Mark's Gospel (Burridge)

Yote ni kuhusu Yesu

- takriban mpangilio wa matukio
- maendeleo ya kijiografia kutoka Galilaya hadi Yerusalemu
- nyenzo za mada zilizowekwa katika vikundi, kwa mfano mifano katika Marko 4
- kipimo: zingatia Yesu

Yesu kama katikati

- 6:14-16 'Mfalme Herode alisikia habari hiyo, **kwa maana jina la Yesu lilikuwa limejulikana sana** . Wengine walikuwa wakisema, “Yohana Mbatizaji amefufuka kutoka kwa wafu, na ndiyo maana nguvu za miujiza zinafanya kazi ndani yake. Wengine wakasema, "Yeye ni Eliya." Na wengine wakasema, "Yeye ni nabii, kama mmoja wa manabii wa kale." Lakini Herode aliposikia hayo, alisema, "Yohana yule niliyemkata kichwa, amefufuka kutoka kwa wafu!"
- 14:1-2 “Basi zilikuwa zimesalia siku mbili tu sikukuu ya Pasaka na ya Mikate Isiyotiwa Chachu, **wakuu wa makuhani na waalimu wa sheria wafanye njama ya kumkamata Yesu kwa siri na kumwua**. “Lakini si wakati wa sikukuu,” walisema, “la sivyo watu wafanye fujo.””

Yote ni kuhusu Yesu

- takriban mpangilio wa matukio
- maendeleo ya kijiografia kutoka Galilaya hadi Yerusalemu
- nyenzo za mada zilizowekwa katika vikundi, kwa mfano mifano katika Marko 4
- kipimo: zingatia Yesu

'Mduara wa mwanga daima hufafanuliwa kwa ukali. Ufafanuzi wa wale wanaoonekana ndani yake ni mdogo kwa muhimu.'

Günther Bornkamm, *Yesu wa Nazareti* (London: Hodder & Stoughton, 1960), 25

Yote ni kuhusu Yesu

- vitengo vya fasihi
- tabia
  - kwa maneno na matendo katika maandishi ya kale
  - Picha ya Yesu kupitia maneno na matendo

Picha ya Yesu kwa maneno na matendo

- 12:13-34 “Baadaye wakatuma baadhi ya Mafarisayo na Maherodi kwa Yesu ili wamnase kwa maneno yake.

Picha ya Yesu kwa maneno na matendo

- 12:13-34 “Baadaye wakatuma baadhi ya Mafarisayo na Maherodi kwa Yesu ili wamnase kwa maneno yake.
(17) Wakastaajabia sana.

Picha ya Yesu kwa maneno na matendo

- 12:13-34 “Baadaye wakatuma baadhi ya Mafarisayo na Maherodi kwa Yesu ili wamnase kwa maneno yake. (17) Wakastaajabia sana. (18) Ndipo Masadukayo, wasemao hakuna ufufuo, wakamwendea na swali

Picha ya Yesu kwa maneno na matendo

- 12:13-34 “Baadaye wakatuma baadhi ya Mafarisayo na Maherodi kwa Yesu ili wamnase kwa maneno yake. (17) Wakastaajabia sana. (18) Ndipo Masadukayo, wasemao hakuna ufufuo, wakamwendea na swali. (28) Mmoja wa walimu wa sheria akaja, akawasikia wakijadiliana. Alipoona kwamba Yesu alikuwa amewajibu vizuri, akamwuliza, “Katika amri zote ni ipi iliyo kuu?”

Picha ya Yesu kwa maneno na matendo

- 12:13-34 “Baadaye wakatuma baadhi ya Mafarisayo na Maherodi kwa Yesu ili wamnase kwa maneno yake. (17) Wakastaajabia sana. (18) Ndipo Masadukayo, wasemao hakuna ufufuo, wakamwendea na swali. (28) Mmoja wa walimu wa sheria akaja, akawasikia wakijadiliana. Alipoona kwamba Yesu alikuwa amewajibu vizuri, akamwuliza, “Katika amri zote, ni ipi iliyo kuu?” (32 “Vema, mwalimu,” mtu huyo akajibu. “Umesema kweli kwamba Mungu ni mmoja na hakuna mwingine ila yeye”

Picha ya Yesu kwa maneno na matendo

- 12:13-34 “Baadaye wakatuma baadhi ya Mafarisayo na Maherodi kwa Yesu ili wamnase kwa maneno yake. (17) Wakastaajabia sana. (18) Ndipo Masadukayo, wasemao hakuna ufufuo, wakamwendea na swali....(28) Mmoja wa walimu wa sheria akaja akawasikia wakijadiliana. Alipoona kwamba Yesu alikuwa amewajibu vizuri, akamwuliza, “Katika amri zote ni ipi iliyo kuu?”...(32) Yule mtu akajibu, “Vema, mwalimu. “Umesema kweli kwamba Mungu ni mmoja na hakuna mwingine ila yeye” (34)...Na tangu hapo hakuna mtu aliyethubutu kumwuliza tena swali.

Picha ya Yesu kwa maneno na matendo

- 4:41 Huyu ni nani basi, hata upepo na bahari humtii?
- 6:51 Wakastaajabu kabisa.
- 1:24 Najua wewe ni nani: Mtakatifu wa Mungu.

Yote ni kuhusu Yesu

- vitengo vya fasihi
- tabia
  - kwa maneno na matendo katika maandishi ya kale
  - ya Yesu kupitia maneno na matendo
  - wahusika wengine walioonyeshwa **kuhusiana na Yesu**

Wahusika wengine walioonyeshwa kuhusiana na Yesu

- wanafunzi hawamwelewi Yesu
  - 6:52 lakini [wanafunzi] hawakuelewa juu ya ile mikate; mioyo yao ilikuwa migumu.'
- umati wa watu
  - wanaonekana kuwa na shauku
  - lakini wengine wanataka kifo cha Yesu 15:8, 11, 14
- Pontio Pilato
  - Pilato alitaka kuuridhisha umati wa watu, akawafungulia Baraba. Akaamuru Yesu apigwe viboko, akamtoa ili asulibiwe.' 15:15

Yote ni kuhusu Yesu

- vipengele vya ndani
  - Mipangilio inayomhusu Yesu
    - 'Kisha wakafika Yerusalemu. Naye akaingia hekaluni, akaanza kuwafukuza wale waliokuwa wakiuza na wale waliokuwa wakinunua katika hekalu, akazipindua meza za wabadili-fedha na viti vya wale waliokuwa wakiuza njiwa.' 11:15

Yote ni kuhusu Yesu

- vipengele vya ndani
  - Mipangilio inayomhusu Yesu
  - mada na yaliyomo pamoja
    - Ukoo wa Yesu 6:3
    - matendo makuu: uponyaji, kufukuza pepo, miujiza ya asili
    - fadhila za Yesu, somo la wasifu

Fadhila za Yesu

- ‘Alipokuwa akishuka [Yesu] aliona umati mkubwa wa watu; akawahurumia **kwa** sababu walikuwa kama kondoo wasio na mchungaji. akaanza kuwafundisha mambo mengi.’ 6:34
- ‘Yesu **akamwonea huruma** , akanyosha mkono wake, akamgusa, akamwambia, “Mimi nimeamua. Takasika!”” 1:41
- Yesu akawaambia, Mpeni Kaizari vitu vya Kaisari, na Mungu vilivyo vya Mungu. **Wakastaajabia sana.** 12:17

Yote ni kuhusu Yesu

- vipengele vya ndani
  - Mipangilio inayomhusu Yesu
  - mada na yaliyomo pamoja
    - Ukoo wa Yesu 6:3
    - matendo makuu: uponyaji, kufukuza pepo, miujiza ya asili
    - fadhila za Yesu, somo la wasifu
    - Kifo cha Yesu na matokeo yake
      - Yesu kama 'mfalme' mara 7 katika masimulizi ya kusulubiwa

Yote ni kuhusu Yesu

- vipengele vya ndani
  - Mipangilio inayomhusu Yesu
  - mada na yaliyomo pamoja
  - nia na madhumuni ya mwandishi
    - wasifu zilizoandikwa ili kushawishi-kupongeza au kukosoa somo
    - **Marko anamsifu Yesu**, si tu mafundisho yake

Yote ni kuhusu Yesu

- sio kanisa la kwanza
- si (kimsingi) maisha ya Kikristo

Tunapohubiri kutoka kwa Marko,
tunapaswa kumhubiri **Yesu**
kama **Marko anavyomwonyesha**

Jinsi Marko anavyoandika 11:12-21

12 Kesho yake walipofika kutoka Bethania, Yesu aliona njaa. 13 Akaona kwa mbali mtini wenye majani, akaenda ili aone kama angepata kitu juu yake. Alipoufikia hakupata kitu ila majani tu, kwa maana haukuwa majira ya tini. 14 Akauambia, Mtu awaye yote asile matunda kwako tena milele. Wanafunzi wake wakasikia.

15 Kisha wakafika Yerusalemu. Akaingia hekaluni, akaanza kuwafukuza wale waliokuwa wakiuza na kununua katika hekalu, akazipindua meza za wabadili fedha, na viti vya wale waliokuwa wakiuza njiwa; 16 wala hakuruhusu mtu yeyote kupitia hekaluni akichukua kitu. 17 Alikuwa akifundisha na kusema, 'Je, haikuandikwa, 'Nyumba yangu itaitwa nyumba ya sala kwa ajili ya mataifa yote'? Lakini ninyi mmeifanya kuwa pango la wanyang'anyi.

18 Na wakuu wa makuhani na waandishi waliposikia, wakatafuta njia ya kumwua; kwa maana walimwogopa, kwa sababu umati wote wa watu walishikwa na mafundisho yake. 19 Ilipokuwa jioni, Yesu na wanafunzi wake wakatoka nje ya mji.

20 Asubuhi walipokuwa wakipita, waliuona ule mtini umenyauka hadi mizizi yake. 21 Ndipo Petro akakumbuka, akamwambia, Rabi, tazama! Mtini ulioulaani umenyauka.

Jinsi Marko anaandika

- Sandwichi
- Kukuza mada
  - mwangwi—vipofu wawili Yesu aponya 8:22-26; 10:46-52
    - 6:41 **Akaitwaa** ile mikate mitano na wale samaki wawili, akatazama juu mbinguni, **akashukuru** , **akaimega** mikate, **akawapa** wanafunzi wake wawagawie watu; na wale samaki wawili akawagawia wote.
    - 8:6 Kisha akawaamuru watu wakae chini; akaitwaa ile mikate saba, **akashukuru**, **akaimega**, **akawapa** wanafunzi **wake** wawagawie watu ; nao wakawagawia watu.
    - 14:22 Walipokuwa wakila, alichukua **mkate** , na **baadaye akabariki**, **akaimega**, **akawapa** , akasema , Twaeni; huu ni mwili wangu.”

Jinsi Marko anaandika

- Sandwichi
  - Kukuza mada
    - mwangwi
    - maelezo endelevu 2:1–3:6; sura ya 4; 7
  - Mafumbo
    - mpanzi (4:1-20) kielelezo cha Yesu kushughulika na watu wasioitikia 3:6, 20-22 .
    - wapangaji waovu wanaonyesha Yesu kama mwana 12:1-12
- 'Mbegu ya neno inalishwa kwa damu ya mwana' (John Proctor, *Yesu wa Marko*, 16)

CHUO CHA BIBLIA MOROGORO
CHUO CHA BIBLIA MOROGORO

Yesu katika Marko

Marko 14:61-62

Kuhani Mkuu akamwuliza tena [Yesu], **Je!**
“Mimi ndiye,” akasema Yesu. “Nanyi mtamwona
Mwana wa Adamu ameketi mkono wa kuume wa
Mwenyezi akija juu ya mawingu ya mbinguni.”

Masihi, mfalme, mwana wa Daudi

- 'Masihi' = 'Kristo' (aliyetiwa mafuta)
- mfalme 11:1-11
  - 'Wale waliotangulia na wale waliofuata wakapaza sauti, "Hosana! Amebarikiwa yeye ajaye kwa jina la Bwana! Umebarikiwa ufalme ujao wa baba yetu Daudi! Hosana juu mbinguni!" Mst 9-10
  - 'Furahi sana, Binti Sayuni! Piga kelele, Binti Yerusalemu! Tazama, mfalme wako anakuja kwako, mwenye haki, na mshindi, mnyenyekevu, amepanda punda, mwana-punda, mtoto wa punda . Zekaria 9:9

Masihi, mfalme, mwana wa Daudi

- 'Masihi' = 'Kristo' (aliyetiwa mafuta)
- mfalme 11:1-11
- mwana wa Daudi
- mwana wa Mungu, mwanangu, mwana
  - mwana wa Mungu 1:1; 15:39
  - mwanangu 1;11; 9:7
    - Nitaitangaza amri ya BWANA; Yeye aliniambia, Wewe ndiwe mwanangu; mimi leo nimekuwa baba yako. Zaburi 2:7

Yesu akichukua nafasi ya YHWH

Yesu alipoona imani yao, akamwambia yule mwenye kupooza, “Mwanangu, umesamehewa dhambi zako.”

Basi baadhi ya walimu wa sheria walikuwa wameketi, wakawaza mioyoni mwao, “Mbona mtu huyu anaongea hivyo? Anakufuru! **Ni nani awezaye kusamehe dhambi isipokuwa Mungu peke yake?** ”

Mara Yesu akajua katika roho yake kwamba ndivyo walivyokuwa wakiwaza mioyoni mwao, akawaambia, "Kwa nini mnawaza mambo haya? 9 Ni lipi lililo rahisi zaidi: kumwambia mtu huyu aliyepooza , ‘Umesamehewa dhambi zako,’ au kusema, ‘Simama, chukua godoro lako utembe?’ 10 **Lakini nataka mjue kwamba Mwana wa Adamu anayo mamlaka duniani ya kusamehe dhambi.**” Kwa hiyo akamwambia yule mtu, 11 “Nakuambia, inuka, chukua mkeka wako uende nyumbani kwako. Akainuka, akachukua mkeka wake na kutoka nje mbele ya watu wote. Jambo hili likawashangaza watu wote, wakamsifu Mungu wakisema, “Hatujapata kuona jambo kama hili kamwe!” Marko 2:5-12

Yesu akichukua nafasi ya YHWH

- [Yesu] akawaona wanafunzi wakihangaika kupiga makasia, kwa maana upepo ulikuwa unawakabili. Muda mfupi kabla ya mapambazuko , aliwaendea akitembea juu ya ziwa. ' 6:48
- 'Ni nani aliye kama wewe, Ee BWANA Mungu wa majeshi? Wewe, BWANA, ndiwe shujaa, na uaminifu wako unakuzunguka. Wewe unatawala juu ya bahari iliyochafuka; mawimbi yake yanapopanda juu, ninyi mnayatuliza . Zaburi 89:8-9
- Ee Bwana, bahari zimepaza sauti zao, bahari zimepaza sauti zao; bahari zimeinua mawimbi yake ya nguvu. Mwenye nguvu kuliko ngurumo ya maji makuu, na nguvu kuliko mawimbi ya bahari, Bwana aliye juu ni shujaa . Zaburi 93:3-4

Yesu akichukua nafasi ya YHWH

- 'Mara moja [Yesu] akasema nao na kusema, “Jipeni moyo! Ni Mimi [= 'mimi']. Msiogope.” 6:50
- ' Mungu akamwambia Musa, “MIMI NIKO AMBAYE NIKO.Hivi ndivyo utakavyowaambia Waisraeli, ‘ MIMI NIKO amenituma kwenu.”” Kutoka 3:14

Yesu akichukua nafasi ya YHWH

- Kama ilivyoandikwa katika nabii **Isaya** , **Tazama, namtuma mjumbe wangu mbele yako, atakayeitengeneza njia yako, sauti ya mtu aliaye nyikani, Itengenezeni njia ya Bwana; nyoosheni mapito yake,** kwa hiyo Yohana mbatizaji akatokea nyikani, akitangaza ubatizo wa toba kwa ajili ya ondoleo la dhambi. 1:2-3
- 'Nitatuma mjumbe wangu, **ambaye ataitayarisha njia mbele yangu** .' Malaki 3:1

Yesu akichukua nafasi ya YHWH

- 'Mbingu na nchi zitapita, lakini **maneno yangu hayatapita kamwe** .' 13:31
- 'Nyasi hunyauka na maua huanguka, lakini **neni la Mungu wetu hudumu milele** .' Isaya 40:8

Mwana wa mtu

- Asili ya usemi
  - mwanadamu—Ezekieli
  - Danieli 7:13-14

Katika maono yangu wakati wa usiku nalitazama, na tazama, mbele yangu **mmoja kama mwana wa binadamu** , akija na mawingu ya mbinguni. Alimkaribia Mzee wa Siku na akaongozwa mbele yake. **Alipewa mamlaka, utukufu na mamlaka kuu; mataifa yote na watu wa kila lugha walimwabudu. Utawala wake ni utawala wa milele ambao hautapitilia mbali, na ufalme wake ni ule ambao hautaangamizwa kamwe.**

Danieli 7:13-14

Mwana wa mtu

- Asili ya usemi
  - mwanadamu—Ezekieli
  - Danieli 7:13-14
  - 'mimi mwenyewe, mtu kama mimi'

Mwana wa mtu

- Asili ya usemi
- Inatumika kwa...
  - Huduma ya sasa ya Yesu hapa duniani
  - Mateso na kifo cha Yesu
  - Ujio wa Yesu ujao

Mtumishi

- 1:11 Wewe ni Mwanangu, mpendwa wangu; nimependezwa nawe . inarudia Isaya 42:1 ya mtumishi wa Mungu
- 1:14-15 'Yesu akaenda Galilaya, akitangaza habari njema ya Mungu . "Wakati umefika," alisema. “ Ufalme wa Mungu umekaribia. Tubuni na kuamini habari njema!"
- Jinsi ilivyo mizuri juu ya milima miguu yake yeye aletaye habari njema , yeye atangazaye amani, aletaye habari njema , autangazaye wokovu, auambiaye Sayuni, Mungu wako anamiliki; ” Isaya 52:7

Mtumishi

- 10:45 Kwa maana hata Mwana wa Adamu hakuja kutumikiwa, bali kutumika, na kutoa nafsi yake iwe fidia ya wengi.
- linganisha Isaya 52:13–53:12
  - 'kutumikia' Isaya 52:13
  - 'kutoa uhai wake' Isaya 53:10, 12
  - 'fidia kwa ajili ya'; cf. Isaya 53:10) = 'sadaka ya hatia' (NIV)
  - 'kwa wengi' Isaya 53:11, 12 (ona pia Marko 14:24)

Mamlaka ya Yesu

- 1:21–3:6
  - 'Kati ya 1.21 na 3.6, mamlaka ya Yesu yanahusishwa na kila safu kuu ya hadithi ya Injili...Bila shaka ni kiini cha kristo ya Marko .' (Philip G. Davis)
  - kufundisha
  - kutoa pepo
  - uponyaji
  - kuita wanafunzi
  - msamaha
  - migogoro na mamlaka

Mamlaka ya Yesu

- Nguvu za Yesu juu ya asili
  - dhoruba zinazotuliza 4:36-41; 6:47-51
  - kulisha elfu tano 6:35-44
na elfu nne 8:1-9
- watu huitikia kwa mshangao na mshangao
  - mafundisho yake 1:22, 27; 6:2; 11:18
  - msamaha wake na uponyaji 2:12
  - uwezo wake juu ya asili 4:41
  - uponyaji wake 7:37

15:39 kama kilele?

Na yule akida, aliyesimama mbele ya Yesu, alipoona jinsi alivyokufa, akasema, Hakika mtu huyu alikuwa Mwana wa Mungu.

- kiungo nyuma kwa 1:1, 11
- Je, Marko anamwona Yesu kama Mungu?
  - 1:11 ina maana ya kuwepo kabla
  - pepo wanamtambua Yesu 1:24; 3:11; 5:7
  - Mungu anamwita Yesu mwana wake mpendwa 9:7
  - 14:61-62 ona jibu la moja kwa moja la Yesu 'Mimi ndiye'.

CHUO CHA BIBLIA MOROGORO
CHUO CHA BIBLIA MOROGORO

Wanafunzi na ufuasi katika Marko

Maneno mawili muhimu ya uanafunzi

- 'njia'
- 'fuata'

Safari ya kwenda Yerusalemu Marko 8:27–10:52

- Sehemu 'iliyotengenezwa' kwa uponyaji wa vipofu (8:22-26; 10:46-52) katika sehemu tatu, kila moja ikiwa na
  - utabiri wa mateso na kifo cha Yesu
  - jibu potofu la wanafunzi
  - mafundisho ya uanafunzi-zingatia hili
- sehemu tatu
  - 8:27–9:29, hasa 8:34-38; 9:7, 2
  - 9:30–10:31, hasa 9:38-42, 43-48, 49-50; 10:1-12, 13-16, 17-31
  - 10:32-52, hasa 10:35-45, 46-62
- Jifunze sehemu yako katika kikundi kidogo (si zaidi ya sita, tafadhali!)
  - Je, unajifunza nini kuhusu maana ya kumfuata Yesu kutoka sehemu yako?